

Tachografy v cestnej doprave a súvisiace kontroly tachografov

Ing. Eugen Kánovics, www.tamex.sk

Tachografy sú kľúčovým prvkom na dosiahnutie bezpečnosti v cestnej doprave v rámci krajín Európskej únie a krajín, ktoré ratifikovali dohodu AETR. Prostredníctvom tachografov sa v rámci bezpečnosti v cestnej doprave zaznamenáva a kontroluje okrem rýchlosti vozidla a prejdenej vzdialenosti pracovný čas vodiča v nákladnej doprave nad 3,5 t a nepravidelnej autobusovej doprave nad 9 miest na sedenie vrátane miesta vodiča.

Táto povinnosť sa z dôvodu bezpečnosti v cestnej premávke od 1. 7. 2026 rozšíri aj o dodávkové vozidlá nad 2,5 t v medzinárodnej doprave. V prípade pracovného času vodičov sa v tachografoch zaznamenáva a z týchto záznamov kontroluje čas jazdy, prestávky, práce a pracovnej pohotovosti. Sú to kľúčové záznamy na to, aby bola doprava v Európe transparentná a pre všetkých účastníkov cestnej premávky bezpečná.

Zavedením inteligentných tachografov verzie 1 od 15. 6. 2019 s funkciou satelitnej GNSS lokalizácie a vzdialenej DSRC komunikácie sa vytvorili základné podmienky, aby tachografy z dôvodu transparentnosti slúžili aj na kontrolu kabotážnej prepravy.

S účinnosťou od **2. 2. 2022** sa majú zjednotiť pravidlá vysielania vodičov v odvetví cestnej dopravy v rámci EÚ, má sa určiť, že medzinárodná doprava v tranzite cez územie členského štátu nepredstavuje vysielanie, zároveň sa má určiť, ktoré dopravné činnosti majú výnimku z pravidiel týkajúcich sa vysielania, a to najmä v súvislosti s bilaterálnymi prepravami medzi členskými štátmi Európskej únie a kabotážna preprava sa bude považovať za vysielanie vodičov.

Ide o Európsky projekt balíčka mobility, v rámci ktorého sa v období **od 21. 8. 2023 do 21. 8. 2025** zavedú v Európskej únii inteligentné tachografy verzie 2 pre nákladné vozidlá a autobusy v medzinárodnej preprave tovaru a osôb s automatickým záznamom prekročenia hraničných príchodov a so záznamom dátumu, času a miesta nakladania a vykladania tovaru a nástupu a výstupu osôb. Inteligentné tachografy verzie

2 budú pripravené poskytovať informácie cez svoje DSRC rozhranie už nie len o prevádzkových stavoch a o pokuse narušenia bezpečnosti systému, ale už aj informácie o čase jazdy a o zafažení náprav. Okrem toho inteligentné tachografy verzie 2 budú pripravené na to, aby mohli slúžiť na účely výberu mýta.

System v takomto rozsahu si vyžaduje kontrolu na dvoch úrovniach. Do prvej úrovne je možné zahrnúť pravidelnú prevádzkovú kontrolu funkčnosti a presnosti záznamov, ktoré sú definované nariadením Európskej komisie v intervale dvoch rokov dielňami, ktoré musia byť spoľahlivé, dohľadateľné a musia spĺňať kvalifikačné, technické a personálne požiadavky. Do druhej úrovne je možné zahrnúť kontroly tachografov a ich záznamov policajným zborom na pozemných komunikáciách a inšpektorátom práce v dopravných podnikoch, ktoré okrem toho v spolupráci s políciou vykonávajú kontrolu na pozemných komunikáciách.

Pretože tachografy v Slovenskej republike sú zaradené do zoznamu určených meradiel, tak sa na ne vzťahuje v plnej miere zákon o metrológii a dielne poskytujúce službu overovania okrem autorizácie musia byť akreditované ako kalibračné laboratórium podľa normy kvality STN EN ISO/IEC 17025:2018. Na základe tohto zaradenia však platí zásadné pravidlo neustrannosti, nezaujatosti a objektivity pre prevádzkovateľa dielne a pracovníkov vykonávajúcich predmetnú službu overovania. Neustrannosť sa v tomto prípade týka servisnej a montážnej činnosti, ktoré spadajú podľa zákona o metrológii do kompetencie registrovanej dielne.

Tamex®

Bližšia definícia neustrannosti je v samotnom zákone o metrológii v aktuálne platnom znení. V prípade kontrol na pozemných komunikáciách a v dopravných podnikoch do pozornosti dávame aktuálne vydané znenie zákona č. 462/2007 Z. z. o organizácii pracovného času v doprave, ktorý v nadväznosti na balíček mobility bude priebežne účinný v jednotlivých bodoch v časovom rozpätí **od 2. 2. 2022 do 30. 12. 2024**.

Európskym lídrom v oblasti dodávateľa tachografov a poskytovateľa súvisiacich služieb je značka VDO patriaca spoločnosti Continental, ktorú v Slovenskej republike reprezentuje spoločnosť TAMEX, spol. s r. o., so sídlom v Bratislave. Spoločnosť TAMEX sa profesionálne venuje problematike tachografov už viac ako 30 rokov. Úzko spolupracuje s kalibračným združením, s ktorým organizuje odborné prednášky pre poskytovateľov služieb v oblasti tachografov.

Spoločnosť TAMEX je dodávateľom najmodernejších systémov na komplexné spravovanie dát z tachografov a kariet vodičov. V súlade so zákonom o metrológii a so zákonom ministerstva dopravy je registrovanou dielňou na opravy a montáže tachografov. V rámci komplexnosti služieb v mieste poskytovania registrovanej činnosti spoločnosť TAMEX sa zabezpečuje aj periodická prehliadka a overovanie tachografov spoločnosťou TachTest, s r. o., ktorá je držiteľom autorizácie a zároveň akreditácie podľa normy kvality 17025:2018.